

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาวะปัจจุบันที่สังคมมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตามลักษณะของโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีการสื่อสารข้อมูล ความรู้ที่รวดเร็ว ทันสมัย ด้วยเทคโนโลยีชั้นสูงย่อมมีผลกระทบต่อคนในสังคมทุกคน ที่ต้องปรับตัวเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพในสังคม การศึกษานับเป็นวิธีการหรือเครื่องมือสำคัญที่สามารถดำเนินการในรูปแบบต่างๆ ให้คนเกิดการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติตน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังกล่าว (สัมมา รัตย์, 2546 : 1) หากแต่ผลที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงของโลกทุก ๆ ด้านในยุคโลกาภิวัตน์นี้ ทำให้มีผลกระทบต่อสถานะความเจริญเติบโตของประเทศทั้งทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและด้านการศึกษา ทั้งนี้ ทุกฝ่ายต้องการเห็นการศึกษาของประเทศไทยมีศักยภาพและมีพลังเพียงพอในการที่จะพัฒนาคุณภาพสมาชิกของสังคม ให้สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าสืบไป โดยเฉพาะในด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งนับเป็นประเด็นวิกฤติที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข

และเมื่อศึกษาสภาพการณ์ด้านนักเรียนในสังคมปัจจุบัน ทำให้พบปัญหาในระดับวิกฤตของประเทศ เนื่องด้วยสถานการณ์ปัญหานักเรียนในสังคมไทยยิ่งทวีความรุนแรง ซ้ำซ้อน และวิกฤตมากขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับผลกระทบจากระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเชิงตลาด การแข่งขันแบบเสรี การเร่งเร้า และการกระตุ้นในลักษณะบริโภคนิยมผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะการรับวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งทำให้โครงสร้างทางสังคมไทยอ่อนแอ ทั้งด้านศาสนา วัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยที่นักเรียนเริ่มจะปฏิเสธไม่พร้อมจะยอมรับและให้ความเคารพนับถือ สาเหตุหลักประการหนึ่งอาจมาจากการที่นักเรียนได้รับการหล่อหลอมด้วยบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ล่อแหลมต่อการกระทำผิดกฎหมาย หรือหมิ่นเหม่ต่อการทำผิดศีลธรรมอันดีงาม รวมถึงการมีค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1) ดังเช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การนิยมซื้อสินค้าราคาแพง การเสพและดื่มของมีนเมา การเที่ยวกลางคืนตามสถานเริงรมย์และสถานบันเทิง การมั่วสุมเล่นการพนัน และเกมคอมพิวเตอร์ การทะเลาะวิวาท การใช้ความรุนแรง รวมทั้งการขู่ข่มขู่เร้าจากสื่อเพื่อให้นักเรียนมีนิสัยฟุ้งเฟ้อ สุรุ่ยสุร่ายในการใช้จ่ายสำหรับการดำรงชีวิตประจำวัน

เพราะฉะนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นบิดา มารดา สถานศึกษา ครู ชุมชน องค์กรระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น ต้องเอาใจใส่ต่อปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งต้องมีการศึกษารับรู้ปัญหา เพื่อหาแนวทางป้องกัน แก้ไข มิให้เกิดปัญหาต่างๆ กับนักเรียน ซึ่งเป็นเยาวชนของชาติ ขณะเดียวกันก็ต้องเร่งหาแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานด้านต่างๆ ที่เป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในทุกด้าน รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อุทิศตน ปฏิบัติตน สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติให้เกิดความก้าวหน้าอย่างยั่งยืนตลอดไป

การที่จะพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ มีคุณภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงและมีศักยภาพที่สมบูรณ์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จำเป็นต้องให้ความรู้ควบคู่ไปกับคุณธรรม และการปลูกฝังจิตสำนึกรักถิ่นฐานหรือท้องถิ่นของตนเอง จึงเกิดการปฏิรูประบบการศึกษาขึ้น หากแต่ที่ผ่านมา แม้ว่าการจัดการศึกษาของไทยจะประสบผลสำเร็จอยู่บ้าง แต่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิตของคนได้อย่างแท้จริง เนื่องจากสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดหมาย เนื้อหาสาระ และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกว้าง ๆ กระบวนการจัดการเรียนรู้อิงเนื้อหาสาระและประสบการณ์ที่เป็นหลักการทั่ว ๆ ไป ไม่สามารถประมวลรายละเอียดเกี่ยวกับสาระความรู้ตามสภาพแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และปัญหาความต้องการของท้องถิ่นได้ และจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก มีผลกระทบต่อทรศนะและการดำเนินชีวิตของคนทั้งในเมืองและชนบท การเรียนรู้ของผู้เรียนมีการเรียนรู้สิ่งที่อยู่ไกลตัวมากกว่าสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ทำให้ผู้เรียนไม่รู้จักตนเอง ไม่รู้จักวิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเอง ตลอดจนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นมาใช้ ยังไม่สามารถบูรณาการให้เกิดประโยชน์ได้มากเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นขึ้น (วิยะดา แห่ลมตระกูล, 2553 : บทสัมภาษณ์) อีกทั้งการจัดการศึกษาโดยรวมของเขตกรุงเทพมหานครเท่าที่ผ่านมา ยังให้ความสำคัญในส่วนของภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับน้อย ส่งผลให้เยาวชนมองข้าม ละเลย และไม่เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นมรดกที่บรรพบุรุษได้คิดค้นและสืบสานสิ่งดีงามมาเป็นเวลานาน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายต้องหันมามีส่วนร่วมในการพัฒนา สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงการอนุรักษ์ ดูแล สืบทอดมรดกทางปัญญาที่บรรพบุรุษได้สั่งสมไว้ให้ดำรงคงอยู่ต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ (วิยะดา แห่ลมตระกูล, 2553 : บทสัมภาษณ์)

โดยในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนถึงเรื่องการจัดทำหลักสูตรการศึกษา ซึ่งให้ส่วนกลางจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

ตลอดจนการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนั้น โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงจำเป็นต้องจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความสอดคล้องกับสภาพวิถีชีวิต และบริบทของชุมชนและท้องถิ่น โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึงมวลประสบการณ์หรือเนื้อหาสาระและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษาและบุคลากรใน ท้องถิ่น ได้ร่วมจัดขึ้นให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการและสภาพของท้องถิ่นนั้น ๆ

ในการทำงานเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) ตั้งกรอบวิสัยทัศน์ของประเทศไทยในปัจจุบันสู่ปี 2570 ความว่า...

“...คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรี บนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตยและหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555) ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ความว่า...

“สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

ตลอดจนมีความเชื่อมโยงสอดคล้องด้านวิสัยทัศน์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ความว่า... “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ”

ดังนั้นคำสำคัญในการพัฒนาคุณภาพคนไทยในช่วงปีการศึกษา 2555 – ปีการศึกษา 2570 จำเป็นต้องมุ่งเน้นในด้าน การสร้างคนให้มีคุณธรรม มุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมกับมีความสามารถปรับตัวรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงหรือมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

สำหรับแนวทางการนำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นสู่หลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นที่รูปแบบการบูรณาการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) บูรณาการตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่นของแต่ละสถานศึกษา 2) กำหนดหน่วยที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น 3) จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม และ 4) บูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะเป็นลักษณะของการกำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้หรือตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม พร้อมกับการบูรณาการเชื่อมโยงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อจัดเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยจากความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าวนี้ นิทานพื้นบ้านจัดว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งประเภทหนึ่ง อีกทั้งยังมีความสำคัญในการนำมาใช้เป็นสื่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพประเภทหนึ่ง ซึ่งนิทานพื้นบ้านนี้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และการปฏิบัติตนของประชาชนในท้องถิ่นนั้น และยังเป็นที่น่าสนใจของผู้อ่านทุกเพศทุกวัย (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2543 : 70) สอดคล้องกับ แม้นมาส ชวลิต (2544 : 45) ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยซึ่งทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นคือ การนำนิทานประเภทต่าง ๆ มาใช้เป็นสื่อในการอ่าน เนื่องจากนิทานเป็นสิ่งที่เด็ก ๆ รัก และผู้ใหญ่เองก็ชอบ ซึ่งนิทานแต่ละชาติจะมีลักษณะของชาตินั้นปรากฏอยู่ นักการศึกษามักใช้นิทานเป็นเครื่องมือแสดงถึงภูมิธรรมของแต่ละชนชาติตน ในทำนองเดียวกัน วิชัย วงศ์ใหญ่ (2543 : 54) กล่าวว่า นิทานมีความสำคัญต่อเด็ก โดยเฉพาะเด็กวัยมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นช่วงรอยต่อระหว่างระดับชั้นประถมศึกษากับระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเด็กจะเริ่มมีความคิดเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น หากแต่ยังให้ความสนใจและมีใจชอบการฟังนิทานมากที่สุด รวมถึงอังกุล สมคะเนย์ (2535 : 37) ได้จำแนกภูมิปัญญาท้องถิ่นออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งหนึ่งในสี่กลุ่มดังกล่าวนี้ นิทานหรือตำนานพื้นบ้านจัดอยู่ในภูมิปัญญาท้องถิ่นกลุ่มที่ 1 ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับ คติ ความคิด ความเชื่อ ภาษาและหลักการที่เป็นพื้นฐานขององค์แห่งความรู้ที่เกิดจากการสั่งสมถ่ายทอดกันมา โดยที่คติ ความคิด ความเชื่อ ภาษาและหลักการที่เป็นพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ปรากฏให้เห็นได้ในปัจจุบัน ทั้งที่เป็นการประกอบพิธีกรรม การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์และการใช้แรงงานของตนเอง รวมถึงการหาผลผลิตต่างๆที่มีอยู่ในธรรมชาติมาใช้ประโยชน์เพื่อการยังชีพ ประกอบกับความเชื่อทางศาสนา ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย คติ คำคม สุภาษิต คำพังเพย นิทานหรือตำนานพื้นบ้าน ภาษาถิ่นหรือภาษาพื้นบ้าน คติธรรมคำสอนทางศาสนา และปริศนาคำทายต่าง ๆ อีกทั้ง รุ่ง แก้วแดง (2543 : 206-208) ได้แยกประเภทภูมิปัญญาไทยไว้ 11 สาขา ซึ่งหนึ่งในสิบเอ็ดสาขาดังกล่าวนี้ นิทานพื้นบ้านจัดอยู่ในสาขาที่ 9 อันได้แก่ สาขาภาษาและวรรณกรรม โดยให้ความหมายไว้ว่าเป็นความสามารถในการผลิตผลงานเกี่ยวกับภาษาทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท ดังนั้นนิทานพื้นบ้านจึงเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสำคัญมากที่สุดและควรค่าแก่การอนุรักษ์ สืบสานให้ดำรงคงอยู่คู่ประเทศชาติต่อไป ในทางกลับกัน สำหรับโลกาภิวัตน์ของยุคปัจจุบันกลับพบว่า นิทานพื้นบ้านอันเป็นมรดกตกทอดของบรรพบุรุษมาหลายชั่วอายุคนได้ถูกกลืนเลือนไป

ทั้งนี้ลักษณะการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ใน 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) ด้านการวางแผนส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น 3) ด้าน

การส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 6) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของสถานศึกษา (พรชัย กาพันธ์, 2545) ดังนั้น การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านของกรุงเทพมหานคร ควรเริ่มพิจารณาถึงวรรณกรรมไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี รัชกาลที่ 2 ซึ่งถือเป็นยุคทองแห่งวรรณคดี วรรณกรรม และเป็นยุคแห่งพระพุทธศาสนาที่มีความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด ด้วยหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และประวัติศาสตร์ไทย ระบุไว้อย่างชัดเจนที่ว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงพระปรีชาสามารถในศิลปกรรมด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านกวีนิพนธ์ ซึ่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้รับการยกย่องว่า เป็นยุคทองของวรรณคดีสมัยหนึ่งเลยทีเดียว พร้อมทั้งด้านภาพยกย่องเจริญสูงสุด โดยในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้ยกย่องวรรณคดีเรื่องอิเหนาซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 2 ให้เป็นยอดบทละครราที่แต่งดี ยอดเยี่ยมทั้งเนื้อความ ทำนองกลอนและกระบวนการเล่นทั้งร้องและรำ นอกจากนี้ยังมีละครนอกอื่น ๆ เช่น ไชยเชษฐ มณีพิชัย หลวิชัยคำวิ สังข์ทอง และไกรทอง (เปลื้อง ณ นคร, 2545 : 285-310)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐานการเรียนรู้ ท 5.1 ในวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิचारณ์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง โดยหนังสือเรียนสำหรับรายวิชาภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการที่ทุกโรงเรียนนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนนั้นคือ หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ซึ่งเนื้อหาที่กำหนดให้เรียนเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องสังข์ทอง อีกทั้งนิทานพื้นบ้านเรื่องไกรทองนั้น เป็นเนื้อหาสาระที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมาก่อนแล้ว เนื่องจากนิทานพื้นบ้านทั้งสองเรื่องดังกล่าวได้มีการนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ รวมถึงมีการเขียนเป็นหนังสือการ์ตูน สำหรับการอ่านเล่นเพื่อสร้างความบันเทิงมาแต่ครั้งนักเรียนยังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา หากแต่ยังมีนิทานพื้นบ้านที่มีความสนุกสนาน พร้อมกับให้ข้อคิดในด้านต่าง ๆ ของการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะการให้คติและข้อคิดในเรื่องความเป็นเพื่อนแท้ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสมและเหมาะสมกับพัฒนาการทางด้านสมองและสังคมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากที่สุด นั่นคือ นิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวิ ซึ่งเป็นหนึ่งในห้าเรื่องของละครนอก บทพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ 2

สำหรับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย นักการศึกษาได้พัฒนารูปแบบการสอน และวิธีการสอนไว้อย่างหลากหลายเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผลมากที่สุด ซึ่งการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ (The Thai Language Naturally) เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่จะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนใจใฝ่เรียนรู้มากขึ้นได้ เนื่องด้วยการสอนภาษาไทยที่เป็นไปตามธรรมชาติเน้นสื่อที่มีความหมายต่อผู้เรียน พร้อมทั้งผู้เรียนสามารถใช้ประสบการณ์เดิมช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในสื่อที่ได้ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้เรียนยังสามารถสร้างสรรค์ภาษาของตนเองอย่างอิสระ ซึ่งผู้สอนต้องเข้าใจและยอมรับความแตกต่างด้านการออกเสียงที่เป็นสำเนียงภาษาของนักเรียนแต่ละคนประกอบเข้าด้วยเป็นประการสำคัญ (อุมพร บุญถม, 2553 : 25-26) ตลอดจนการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติจะเน้นการนำวรรณกรรมต่าง ๆ ที่ดีมาเป็นสื่อการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทางภาษาที่หลากหลาย และสามารถนำไปเป็นแบบอย่างของการใช้ภาษาของตนเองร่วมกับการใช้สื่อสารในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการนำนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวิมาประกอบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ความหมายจากเนื้อหา ร่วมกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนภาษาโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารกันเองด้วยภาษาที่นักเรียนคิดค้นขึ้น อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านทักษะทางการฟัง พูด อ่าน และเขียนไปพร้อม ๆ กันได้โดยการสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างเพื่อนและครูในบรรยากาศที่อบอุ่น และการยอมรับซึ่งกันและกัน

สิ่งสำคัญมากที่สุดอีกประการหนึ่ง นั่นคือ “ภาษาไทย” เป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตลอดจนนำมาใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้อยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 37) อีกทั้งเป็นศาสตร์ที่ช่วยเชื่อมโยง ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนในวิชาภาษาไทย จึงต้องการที่จะพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวิมาโดยการเรียนการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตน โกสินทร์ ซึ่งนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวี่ถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญอย่างยิ่งมาแต่ครั้งบรรพบุรุษ อีกทั้งยังเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สามารถเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนให้สูงขึ้น พร้อมกับช่วยการสร้างเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนมีความสุขและมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านของไทยได้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวี่โดยการเรียนรู้การสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์
2. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวี่ที่พัฒนาขึ้น ด้วยการประเมินจากการวัดผล ดังนี้
 - 2.1 เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนทั้งก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ
 - 2.2 เพื่อวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวี่ โดยการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวี่โดยการเรียนรู้การสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดหลักแนวทางการพัฒนาในรูปแบบการพัฒนาบางส่วนของหลักสูตรแม่บท กล่าวคือ เป็นการปรับปรุงองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตรแม่บท เช่น ปรับรายละเอียดของสาระการเรียนรู้ เพิ่มเติมกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น ทั้งนี้ยังยึดมาตรฐานของหลักสูตรแม่บทอยู่ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้กำหนดใช้สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยพื้นฐาน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ช่วงชั้นที่ 3 เฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

โดยผู้วิจัยใช้ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Taba (1972) ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิจัยความต้องการ คือ การสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ของสังคม และผู้เรียน

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมาย คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการใช้ชัดเจนหลังจากได้ วิจัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้ว

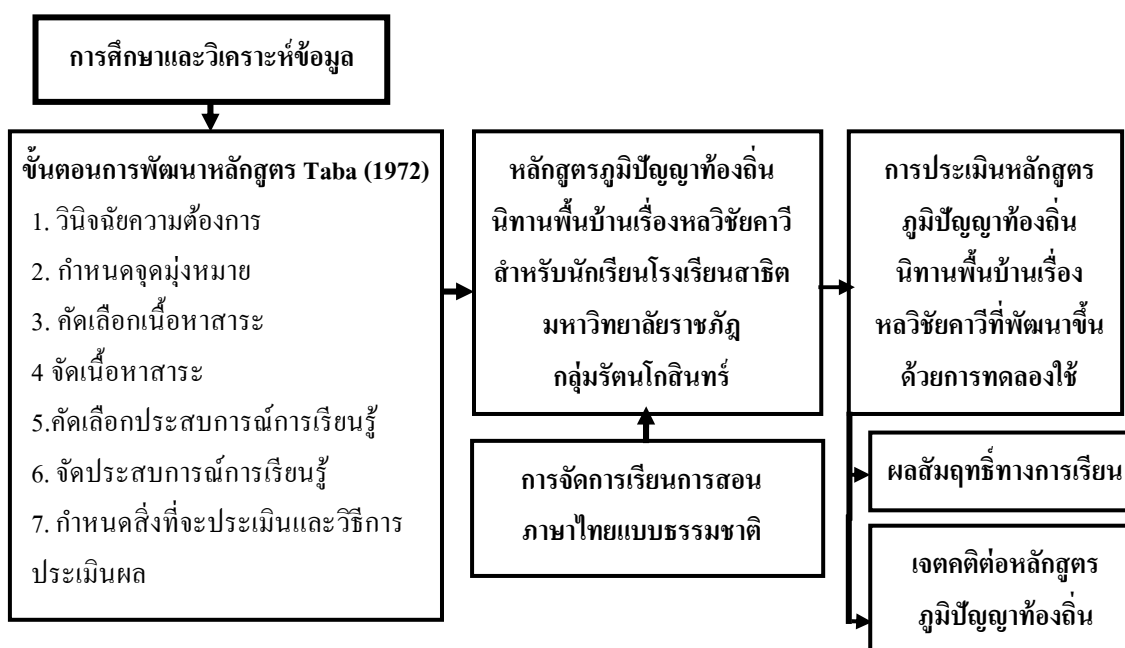
ขั้นที่ 3 คัดเลือกเนื้อหาสาระ คือ การเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วิจัย ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 จัดเนื้อหาสาระ คือ เนื้อหาสาระที่เลือกได้ต้องจัดได้โดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ คือ ครูผู้สอน หรือผู้เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือก ประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นที่ 6 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ คือ ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคำนึงถึง เนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง

ขั้นที่ 7 กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล คือ การตัดสินใจว่าจะต้อง ประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่า จะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร ดังแสดงในภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยต้องการที่จะพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวีโดยการเรียนการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการ คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ที่เปิดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้งสิ้นมีจำนวน 576 คน จำแนกได้ ดังนี้

1) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เปิดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ซึ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งออกเป็น 5 ห้องเรียน รวมมีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 226 คน

2) โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เปิดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ซึ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ห้องเรียน รวมมีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 150 คน

3) โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เปิดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ซึ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 ห้องเรียน รวมมีนักเรียนทั้งหมดจำนวน 200 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยใช้หลักการตามทฤษฎี Taro Yamane โดยกำหนดค่าของความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 ซึ่งคำนวณจำนวนนักเรียนได้ทั้งหมด 150 คน ซึ่งจำแนกออกเป็น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 1 ห้องเรียน โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และโรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 50 คน ด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวี โดยการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

แบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวี

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาสาระนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคำวี ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ และจำแนกเนื้อหาสาระออกเป็น 4 เรื่องได้แก่

- 1) การพูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
- 2) การอ่านออกเสียงและการอ่านจับใจความสำคัญ
- 3) ความงามและคุณค่าของภาษา
- 4) การแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ

จากการกำหนดเนื้อหาสาระทั้ง 4 ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สาระที่ 1 : การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน, ตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 : ตัวชี้วัดที่ 1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ, ตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1: ตัวชี้วัดที่ 6 เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์, ตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1: ตัวชี้วัดที่ 3 พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ, ตัวชี้วัดระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 : ตัวชี้วัดที่ 5 แต่งบทร้อยกรอง

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง, ตัวชี้วัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1: ตัวชี้วัดที่ 3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยศึกษาเนื้อหา และประเด็นสำคัญของสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และ ตัวชี้วัดในแต่ละข้อ แล้วนำมาเขียนแผนการเรียนรู้จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ละ 2 คาบเรียน/สัปดาห์ คาบเรียนละ 60 นาที ซึ่งจะมีการปฐมนิเทศการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยควาวิที่พัฒนาขึ้น และทดสอบก่อนเรียน และ จัดการเรียนการสอนโดยการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ 4 แผนการเรียนรู้ และการสรุปเนื้อหา สาระการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนอีกครั้งพร้อมกับการทดสอบหลังเรียน และวัดเจตคติต่อหลักสูตรภูมิ ปัญญาท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น รวมจำนวนคาบเรียนทั้งหมด 12 คาบเรียน (การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการ ทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยกำหนดระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด 12 คาบเรียน เริ่มตั้งแต่วันที่ 11 กรกฎาคม – วันศุกร์ที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2557)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่ หรือปรับปรุง หลักสูตรที่มีอยู่แล้วแต่เดิมให้มีความหลากหลาย สอดคล้อง เหมาะสม ตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียน และส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ทั้งปวงที่ได้สั่งสมและสืบทอดกันมาอย่าง ต่อเนื่อง โดยมีการคิดค้นปรับเปลี่ยนหรือผสมผสานกับความรู้ใหม่พร้อมๆ กับการพัฒนาให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับยุคสมัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและมีส่วนพัฒนาการดำเนินชีวิตให้ มี ความสุข

3. นิทานพื้นบ้าน หมายถึง นิทานที่เล่าสืบทอดกันมาในลักษณะละครนอก เฉพาะเรื่อง หลวิชัยควาวิ ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 2

4. การสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ความหมายจากเนื้อหาร่วมกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนภาษา โดยเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาสื่อสารกันด้วยภาษาที่ผู้เรียนคิดค้นขึ้น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านทักษะ ทางการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปพร้อม ๆ กับการสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่าง ผู้เรียนและครูในบรรยากาศที่อบอุ่นและการยอมรับซึ่งกันและกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคาวิโดยการเรียนการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์
2. ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นำไปเป็นแนวทางในจัดทำหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทอื่น ๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ส่งเสริม และสนับสนุนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น พร้อมกับมีความสุขและมีเจตคติต่อการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร และครูในการพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องหลวิชัยคาวิโดยการเรียนการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ ไปปรับและประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และปริญญาตรี
4. เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้านเรื่องอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
5. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นนิทานพื้นบ้าน โดยการเรียนการสอนภาษาไทยแบบธรรมชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เรื่องการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา ซึ่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งเน้นความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น